Art-e Sanat Dergisi

Dizinler

Her veri tabanından dergilerin dizin güncelliği kontrol edilmelidir. DergiPark sorumluluk almamaktadır.

Diğer Dizinler

TR Dizin

EBSCO

SOBIAD

Son Güncelleme Zamanı: **29.08.2024**

Dergi Ana Sayfası

Hakkında

Amaç ve Kapsam

Makale Gönder

Dergi Kurulları

İstatistikler

Yazım Kuralları

Etik İlkeler ve Yayın Politikası

Ücret Politikası

Dizinler

Arşiv

İletişim

Makale Gönderim Tarihleri

Hakemler için Bilgilendirme

Art-e 12/1/2011 yılından sonraki sayıları tam metin olarak, 12/1/2008 yılından sonraki sayıları ise indeks olarak EBSCO'da Art Source isimli veri tabanında yer almaktadır.

Geri Bildirim

Süleyman Demirel Üniversitesi ROR ID: https://ror.org/04fjtte88

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Art-e Sanat Dergisi **Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı (CC BY NC)** ile lisanslanmıştır /Art-e Journal of Süleyman Demirel University Fine Arts Faculty is licensed under **Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International**

Yayın | Dergi | Yazar | Kurum

art-e

ÜAK Doçentlik başvurularında yer alan "Ulusal Hakemli Dergi" tanımında yer alan ULAKBİM TR Dizin dergi listesidir.

Bulunan Toplam Sonuç : **1**

Dergi Önerisi | Başlık A-Z

2025 | Filtreleri İndir

Art-e Sanat Dergisi

EISSN: 1308-2698

Editör Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

2024 2023 2022 2021 *Tüm Yıllar* **Web Adresi**

Toplam Kayıt: 1

İLETİŞİM
TÜBİTAK ULAKBİM TR Dizin
Yüzüncüyıl, İşçi Blokları Mahallesi

Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi No:51/C
06530 Çankaya / ANKARA +90 (312) 298 92 00
trdizin@tubitak.gov.tr

ISSN 1308-2698

art-e

Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi ulusal hakemli yayınıdır.

Cilt 18 // Sayı 35 // Haziran 2025

18
35

ISSN: 1308-2698

art-e

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SANAT DERGİSİ

SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Cilt:18, Sayı:35, Haziran

SDU ART-E Art Journal of Fine Arts Faculty 2025,
2025, Vol:18: No:35, June

HAKEMLİ DERGİ//REFEREED JOURNAL

İmtiyaz Sahibi // Owner of the Journal	**Danışma Kurulu // Advisory Board**
Prof. Dr. Mustafa Genç	Prof. Dr. Ali Tomak
	Prof. Dr. Biret Tavman Ertuğrul
Baş Editör // Chief Editor	Prof. Dr. Ezgi Babacan
Doç. Ece ÇALIŞ ZEĞEREK	Prof. Dr. Mevlüt Albayrak
	Prof. Dr. Oğuz Adanır
Editörler // Editors	Prof. Dr. Saliha Ağaç
Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEMİRAL	Prof. Dr. Selda Kulluk Yerdelen
Dr. Öğr. Üyesi Hatice KÖKLÜ	Prof. Dr. Semra Daşçı
Dr. Öğr. Üyesi Münire YILDIZ	Prof. Dr. Sezer Akarcalı
Doç. Gülşen ÖZTÜRK	Prof. Dr. Sitare Turan Bakır
Arş. Gör. Hüseyin DENİZ	Prof. Dr. Uğur Atan
	Prof. Dr. Zeynep Erdoğan
Alan Editörleri // Field Editors	Prof. Atilla Atar
Dr. Öğr. Üyesi Gülşen ÖZTÜRK (Geleneksel Türk El Sanatları)	Prof. Halil Yoleri
Dr. Öğr. Üyesi Hatice KÖKLÜ (Resim)	Prof. Hayri Esmer
Dr. Öğr. Üyesi Münire YILDIZ (Grafik Tasarımı)	Prof. Mustafa Yüksel
Dr. Öğr. Üyesi Şifa KAYABAŞI (Sahne Sanatları)	Prof. Namık Kemal Sarıkavak
Öğr. Gör. Dr. Çağlar BAYKAL (Müzik)	Prof. Nesrin Önlü
Arş. Gör. Ayşe Melike BİRCAN (Seramik-Çini)	Prof. Nuray Yılmaz
	Prof. Sefa Çeliksap
Dil Editörleri // Language Editors	Prof. Soner Genç
Doç. Dr. Müşerref ÖZTÜRK ÇETİNDOĞAN	Prof. Şerife Atlıhan
Doç. Gülşen ÖZTÜRK	Prof. Zahit Büyükişliyen
Öğr. Gör. Dr. Fatma Nilhan ÖZALTIN	Doç. Dr. Çetin Türkyılmaz
	Doç. Dr. Gülnur Duran
İngilizce Dil Editörü // English Language Editor	Doç. Dr. Zeynep Yasa Yaman
Öğr. Gör. Dr. Canan GÜNEL DURAN	Doç. Aycan Özçimen
İstatistik Editörü // Statistics Editor	
Doç. İlker ÖZTÜRK	
Sekreterya // Secretariat	
Arş. Gör. Ayşe Melike BİRCAN	
Son Okuma ve Mizanpaj Editörleri // Proofreading and Layout Editors	
Dr. Öğr. Üyesi. Ayşen ÇAM	
Dr. Öğr. Üyesi Kamile AKIN DOĞAN	
Arş. Gör. Eyüp Giray BAYRAM	
Son Kontrol ve ODİS Sorumluları // Final Control and ODIS Officers	
Doç. Ece ÇALIŞ ZEĞEREK	
Dr. Öğr. Üyesi Bayram DEMİRAL	
Arş. Gör. Hüseyin DENİZ	

ISSN: 1308-2698

art-e

SDÜ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ SANAT DERGİSİ

SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Cilt:18, Sayı:35, Haziran

SDU ART-E Art Journal of Fine Arts Faculty 2025,
2025, Vol:18: No:35, June

HAKEMLİ DERGİ//REFEREED JOURNAL

İÇİNDEKİLER//CONTENTS

Makaleler//Articles	Sayfa//Page
• **Can Karahan, Muhammet Hatipoğlu – *Araştırma Makalesi*** TULUMDA MÜZİKAL ARALIKLAR BAĞLAMINDA SES ÜRETME TEKNİKLERİ *SOUND PRODUCTION TECHNIQUES IN THE CONTEXT OF MUSICAL INTERVALS ON THE TULUM*	1-23
• **Gülberk Emine Aydın, Fatih Kurtcu – *Araştırma Makalesi*** SOYUT SANAT BAĞLAMINDA KİNETİK TİPOGRAFİ: GÖRSEL KİMLİK TASARIMLARINDA YARATICI UYGULAMALAR *KINETIC TYPOGRAPHY IN THE CONTEXT OF ABSTRACT ART: CREATIVE APPLICATIONS IN VISUAL IDENTITY DESIGNS*	24-42
• **Eren Görgülü, Ali Muhammet Bayraktaroğlu – *Araştırma Makalesi*** FOTOĞRAFIN ETNOGRAFİSİ: KEPİRTEPE KÖY ENSTİTÜSÜ FOTOĞRAFLARDAKİ YİTİRİLEN EĞİTİMİN IŞIĞI *ETHNOGRAPHY OF PHOTOGRAPHY: THE LIGHT OF LOST EDUCATION IN KEPIRTEPE VILLAGE INSTITUTE PHOTOGRAPHS*	43-63
• **Nedim Saban – *Araştırma Makalesi*** AMATÖR BİR TİYATRO OLUŞUMU: GENÇ OYUNCULAR'IN TİYATROMUZA KATKILARI *THE CONTRIBUTION OF THE GENÇ OYUNCULAR TO THE TURKISH THEATER*	64-89
• **Yasin Tekin – *Araştırma Makalesi*** ISPARTA HALICILIĞININ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ÜRETİMİ, GENEL ÖZELLİKLERİ VE TURİZME KATKISI *ISPARTA CARPET PRODUCTION FROM PAST TO PRESENT, GENERAL CHARACTERISTICS AND TOURISM CONTRIBUTION*	90-116
• **Nevzat Yıldırım – *Araştırma Makalesi*** İZZET KERİBAR'IN FOTOĞRAFLARINDA İNSAN VE MEKÂN İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ANALİZ *AN ANALYSIS OF THE HUMAN SPACE RELATIONSHIP IN THE PHOTOGRAPHS OF İZZET KERİBAR*	117-136
• **Engin Güney – *Araştırma Makalesi*** POST-DİJİTAL SANATTA NÖROFENOMENOLOJİK BAĞLAMDA NESNELLEŞTİRME VE ÖZNESELLEŞTİRME *NEUROPHENOMENOLOGİCAL OBJECTIFICATION AND SUBJECTIFICATION IN POST-DIGITAL ART*	137-153
• **Burcu Akbulut Bilici, Berkay Gençer – *Araştırma Makalesi*** AMASYA TÜRKÜLERİNİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ *EXAMINATION OF AMASYA FOLK SONGS IN TERMS OF VALUES EDUCATION*	154-171

• **Ece Çelikçapa Özinan – *Araştırma Makalesi*** JUNG'UN BİLİNÇDIŞI PERSPEKTİFİ İLE MORRİS'İN MUTLAK BİLİNÇLE OYNAMA ÖNERMESİ *JUNG'S UNCONSCIOUS PERSPECTIVE AND MORRIS'S PROPOSAL TO ACT WITH ABSOLUTE CONSCIOUSNESS*	172-187
• **Nazlı Doğan Özsöz, Şifa Kayabaşı – *Araştırma Makalesi*** EBRU NİHAN CELKAN OYUNLARINDA ŞİDDETİN GÖRÜNÜMLERİ *PERSPECTIVES OF VIOLENCE IN EBRU NİHAN CELKAN PLAYS*	188-212
• **Pembe Aktürk – *Araştırma Makalesi*** TİPOGRAFİDE İZOMETRİK YAKLAŞIM "HARFİN MEKÂNA DÖNÜŞÜMÜ" *ISOMETRIC APPROACH IN TYPOGRAPHY: "TRANSFORMATION OF THE LETTER INTO SPACE"*	213-235
• **Esra Mercan – *Araştırma Makalesi*** BODLEİAN KÜTÜPHANESİ'NDEKİ BABÜRLÜ DEVRİ BAHÂRİSTÂN YAZMASINA KİTAP SANATLARI AÇISINDAN BİR BAKIŞ *AN ANALYSIS OF THE MUGHAL PERIOD BAHÂRISTÂN MANUSCRIPT IN THE BODLEIAN LIBRARY FROM THE PERSPECTIVE OF BOOK ARTS*	236-257
• **Firdevs Müjde Gökbel Yavuzoğlu – *Araştırma Makalesi*** EŞİTLİK KAVRAMININ SERAMİK SANATINDAKİ YANSIMASI: PİSAGOR ADALET KUPALARI *REFLECTION OF THE EQUALITY CONCEPT IN CERAMIC ART: PYTHAGOREAN JUSTICE CUPS*	258-269
• **Mehmet Işık, Gültekin Akengin – *Araştırma Makalesi*** KAMU KURUMLARINDA NFC TEKNOLOJİSİ İLE YÖNLENDİRME VE İŞARETLEME TASARIMLARI: YENİ UYGULAMA ÖRNEĞİ *WAYFINDING AND SIGNAGE DESIGNS WITH NFC TECHNOLOGY IN PUBLIC INSTITUTIONS: A NEW APPLICATION EXAMPLE*	270-298
• **Asuman Daşdemir – *Araştırma Makalesi*** KADINLARIN KUMAŞTAKİ YARATICI HİKAYELERİ: ARPİLLERALAR *WOMEN'S CREATIVE STORIES IN FABRIC: ARPILLERAS*	299-318
• **Canan Güneş – *Araştırma Makalesi*** SERAMİK TEKSİR KALIBINA YENİ BİR BAKIŞ: 3D TEKSİR KALIPLARI *A NEW PERSPECTIVE ON CERAMIC DUPLICATING MOLDS: 3D DUPLICATING MOLDS*	319-337
• **Pınar Göktaş, Uğur Atan – *Araştırma Makalesi*** ANİMASYON YAPIMINDA KULLANILAN YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI: PROGRAMLAR, ARAÇLAR VE YARATICI SÜREÇLERDEKİ DÖNÜŞÜM *ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS USED IN ANIMATION PRODUCTION: PROGRAMS, TOOLS AND THE TRANSFORMATION OF CREATIVE PROCESSES*	338-362
• **Salih Gürbüz, Elif Arslan, Mustafa Evren Berk – *Araştırma Makalesi*** FOLKLORİK UNSURLAR OLARAK MABEL MATİZ KLİPLERİNDE AŞK VE HAKİKAT KAVRAMLARI GÖSTERGEBİLİMSEL BİR ÇALIŞMA *A SEMIOTIC STUDY ON THE CONCEPTS OF LOVE AND TRUTH IN MABEL MATİZ CLIPS AS FOLKLORIC ELEMENTS*	363-388

• **Mustafa Genç, Dilek Yılmaz – *Araştırma Makalesi*** DENİZLİ ACIPAYAM'DA ÇOCUK OYUNLARI *CHILDREN'S GAMES IN DENIZLI ACIPAYAM*	389-418
• **Rasim Soylu, Murat Nezir, Neziha Çomak – *Araştırma Makalesi*** GÖRSEL METODOLOJİ YÖNTEMLERİYLE SANAT ESERİ ÇÖZÜMLEME *ARTWORK ANALYSIS WITH VISUAL METHODOLOGY METHODS*	419-433
• **Özgen Küçükgökçe, Kürşat Yıldız – *Araştırma Makalesi*** TÜRK MUSİKİSİ GELENEĞİNDE ŞEHRUD *SHEHRUD IN TURKISH MUSIC TRADITION*	434-452
• **Mehmet Aktürk – *Araştırma Makalesi*** KİLİS İLİNDE YORGANCILIK *QUILTMAKING IN KILIS PROVINCE*	453-466
• **Kaya Üçer – *Araştırma Makalesi*** KALEMİŞİ RESTORASYON, KONSERVASYON ÇALIŞMALARINDA TUVAL TAVANDA TEMİZLİK UYGULAMASI METODU *CANVAS CEILING CLEANING APPLICATION METHOD IN ARTIFICIAL RESTORATION AND CONSERVATION WORKS*	467-478
• **Lütfiye Gül Gündüz, Naime Didem Öz – *Araştırma Makalesi*** DOKUMA USTASI SELAHATTİN KAÇANOĞLU'NUN BULDAN DOKUMACILIĞINA KATKILARI *THE CONTRIBUTIONS OF WEAVING MASTER SELAHATTİN KAÇANOĞLU TO BULDAN WEAVING*	479-493
• **Zahide Şahin – *Araştırma Makalesi*** ŞIHLI (DEVELİ/KAYSERİ) YÖRESİNDEKİ DÜZ DOKUMALARDA TESPİT EDİLEN HAYVANSAL MOTİFLER *ANIMAL MOTIFS DETECTED IN FLAT WEAVINGS IN ŞIHLI (DEVELİ/KAYSERİ) REGION*	494-509
• **İlayda Erdoğan, Mehmet Özkartal – *Araştırma Makalesi*** DİJİTAL SANATIN FENOMENOLOJİSİ VE İKİ ESER İNCELEMESİ *THE PHENOMENOLOGY OF DIGITAL ART AND ANALYSIS OF TWO WORKS*	510-522
• **İbrahim Yılmaz – *Araştırma Makalesi*** AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASI LOGOLARININ GRAFİK TASARIM AÇISINDAN İNCELENMESİ *ANALYSING EUROPEAN FOOTBALL CHAMPIONSHIP LOGOS FROM A GRAPHIC DESIGN PERSPECTIVE*	523-552
• **Zeynep Gönülay Çalımlı, Ayşegül Karakelle Alper – *Araştırma Makalesi*** EBEVEYN GÖRÜŞLERİNE GÖRE GELENEKSEL SANATLARDAN EBRUNUN 4-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN SANAT EĞİTİMİNE ETKİSİ *THE IMPACT OF TRADITIONAL ART OF MARBLING ON CHILDREN AGED 4-6 TO ART EDUCATION IN ACCORDING TO FAMILY OPINIONS*	553-578
• **Gizem Çolpan – *Araştırma Makalesi*** BALIKESİR'DE YAŞAYAN TARİH: GİRİT (ADA) DOKUMACILIĞININ YENİDEN CANLANDIRILMASI *LIVING HISTORY IN BALIKESIR: REVIVAL OF CRETE (ADA) WEAVING*	553-578

• **Çağatay İnam Karahan, İrem Nisa Karakuş – *Derleme Makale*** CÉZANNE'DAN PİCASSO'YA MODERN RESİMDE KURGUSAL DOĞA *FICTIONAL NATURE IN MODERN PAINTING FROM CÉZANNE TO PICASSO*	596-619

ART-E yılda iki kez yayınlanan, hakemli, bilimsel bir e-dergidir. Dergide yayınlanan çalışmalardan, kaynak gösterilmek koşuluyla alıntı yapılabilir. Çalışmaların tüm sorumluluğu yazarına-yazarlarına aittir.

SDÜ Arte- Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi, ULAKBİM TR Dizin, EBSCO'nun Art Source veri tabanı ve SOBİAD Sosyal Bilimler Atıf Dizini tarafından taranmaktadır.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

EBEVEYN GÖRÜŞLERİNE GÖRE GELENEKSEL SANATLARDAN EBRUNUN 4-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN SANAT EĞİTİMİNE ETKİSİ

THE IMPACT OF TRADITIONAL ART OF MARBLING ON CHILDREN AGED 4-6 TO ART EDUCATION IN ACCORDING TO FAMILY OPINIONS

Zeynep Gönülay Çalımlı*, Ayşegül Karakelle Alper**

Öz

Bu araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim döneminde Hatay/Antakya Serinyol Anaokulunda gerçekleştirilen geleneksel sanatlar çalıştayı ve sergisine katılan 4-6 yaş grubu çocukların ailelerinin etkinliğe ilişkin görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın evrenini, 18 Mayıs 2022 tarihindeki çalıştaya ve 24 Mayıs 2022'deki sergiye katılan çocuklar ile onların aileleri oluşturmaktadır. Araştırma öncesinde pilot bir çalışma düzenlenmiş ve bu çalışmadan elde edilen çocuk eserleri sergilenmiştir. Ailelerle yapılan görüşmeler sonucunda bir anket formu geliştirilmiş ve alan uzmanlarının katkılarıyla zenginleştirilmiştir. Anket, dijital bir platform üzerinden 33 gönüllü katılımcıya ulaştırılmıştır. Elde edilen veriler tematik içerik analizi yöntemiyle gruplandırılmış, analizde yüzde ve frekans teknikleri kullanılmıştır. Bulgular, her bir maddeye ilişkin istatistiksel verilerin yer aldığı tablolarla sunulmuş ve mevcut literatür ışığında kapsamlı biçimde tartışılmıştır. Araştırma bulguları, geleneksel sanat etkinliklerinin çocukların duygusal gelişimini olumlu yönde etkilediğini, memnuniyet düzeylerini artırdığını, gelişimlerine katkı sağladığını ve yaratıcılıklarını desteklediğini göstermektedir. Bu çalışma, sanat eğitimi uygulamalarının çocuk gelişimi üzerindeki etkilerini anlamada önemli bir kaynak sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Sanat Eğitimi, Geleneksel Sanatlar.

Abstract

This study evaluates family perspectives regarding children aged 4–6 who participated in a traditional arts workshop and exhibition at Serinyol Kindergarten in Hatay/Antakya during the 2021–2022 academic year. The research involved interviews and a digitally distributed questionnaire developed with the support of subject matter experts, targeting 33 voluntary participants having attended the workshop on May 18, 2022, and the exhibition on May 24, 2022, along with their families. The data were analyzed through thematic content analysis, utilizing percentage and frequency techniques for quantitative interpretation. The findings, illustrated through statistical tables and discussed in depth within the framework of the relevant literature, indicate that traditional arts activities positively influence children's emotional development, enhance satisfaction, foster overall growth, and boost creativity. This research significantly contributes to understanding the impact of art education on early childhood development.

Keywords: Early Childhood Education, Art Education, Traditional Arts.

Araştırma Makalesi / *Research Article*
Başvuru tarihi / *Received*: 15 Mart 2025- Kabul tarihi / *Accepted*: 24 Haziran 2025
*Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, zeynepgonulaycalimli@mku.edu.tr, Hatay/Türkiye.
**Prof. Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, burtugakademi25@gmail.com, Hatay/Türkiye.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

1. Giriş

Sanat, bireylerin bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim süreçlerinde önemli bir yere sahiptir. Okul öncesi çocukları aktif, uygulamalı öğrenenlerdir. Dikkat süreleri kısadır, uzun süre hareketsiz oturamazlar ve en iyi uygulamalı keşif yöntemiyle yani çevrelerindeki kaynaklardan malzemeleri elleyerek öğrenirler (Charleroy vd., 2012:47).

Özellikle çocukluk döneminde gerçekleştirilen sanatsal etkinlikler, çocukların kendilerini ifade etmeleri, hayal güçlerini geliştirmeleri ve sosyal beceriler kazanmaları açısından kritik bir rol oynamaktadır. Sanat eğitimi, çocukların özgüvenlerini artırarak yaratıcılıklarını desteklemekte ve estetik algılarını geliştirmektedir (Gardner, 1984:93). Özellikle okul öncesi dönemde sanat eğitimi, çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemekte; paylaşma, yardımlaşma, iletişim kurma, uyum sağlama, duygularını tanıma ve düzenleme, öz güven, öz saygı ve empati gibi önemli becerilerin kazandırılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca, dil gelişimine katkı sağlayarak bilgi edinme, dinleme, kendini ifade etme ve kelime dağarcığını geliştirme becerilerini desteklemekte; el-göz koordinasyonu çalışmalarıyla da çocukların fiziksel gelişimlerini güçlendirmektedir (Yağmur vd., 2024:140). Bu nedenlerle, sanat eğitiminin erken yaş grubundaki çocuklar üzerinde olumlu etkiler yarattığına dair araştırmalar, eğitim politikaları ve uygulamaları açısından büyük önem taşımaktadır.

Çocukların gelişim süreçlerinde sanatın rolü, çeşitli araştırmalarla ortaya konulmuştur. Araştırmalar, çocukların sanata olan ilgilerinin, onlara sunulan sanatsal deneyimlerle doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir. Ailelerin bu süreçteki destekleri, çocukların sanatsal etkinliklere olan katılımlarını artırmakta ve bu durum onların sosyal ve duygusal gelişimlerine olumlu katkılar sağlamaktadır (Burton, 2009:45). Buna ek olarak, Dinçer vd., (2003:52)'e göre; aile ve eğitimcilerin görüşleri ve farklı bakış açıları birleştirildiğinde, çocuğun yaratıcılığı ve hayal gücünü geliştirmek adına daha iyi sonuçlar alınacağına dair yapılan gözlemler, ortak katkının önemini göstermektedir. Ayrıca, geleneksel sanatların tanıtılmasıyla çocukların kendi kültürel ve tarihsel değerlerini algılayabilmelerine zemin hazırlandığı ve bu durumun toplumsal kültürün gelişimine katkı sağladığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu sayede, kendini ifade edebilen; kendi kültürünü

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

tanıyan, koruyan ve gelecek nesillere aktarma bilincine sahip; yapıcı ve yaratıcı bireylerin yetiştirilmesine olanak sağlanacaktır (Samsun ve Güven, 2022:1598).

Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı, çocukların sanat etkinliklerine katılımının onların gelişimleri üzerindeki çok yönlü etkilerini incelemek ve bu süreçte ortaya çıkan olumlu duygusal etkiler, aile memnuniyeti ve sosyal destek gibi faktörleri analiz etmektir. Araştırmanın bulguları, sanat etkinliklerinin çocukların gelişim süreçlerinde ne denli önemli olduğunu ve bireysel gelişimi destekleyen faktörleri ortaya koymaktadır.

Bu araştırmada, 4-6 yaş grubundaki çocukların geleneksel sanat etkinliklerine katılımının etkilerine ilişkin olarak ailelerinin görüşleri incelenmiştir. Bu bağlamda, "Ebru çalıştayına katılan çocukların, aileleri tarafından bu etkinliklerin etkisine ilişkin algıları nasıldır?" sorusu, araştırmanın temel problem cümlesini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı: Bu araştırmanın genel amacı, geleneksel sanatlar etkinliklerinin 4-6 yaş grubundaki çocukların duygusal ve sosyal gelişimleri üzerindeki etkilerini, aile ve öğretmen görüşlerini dikkate alarak incelemek ve sanat eğitiminin bu süreçteki rolünü değerlendirmektir. Bu doğrultuda belirlenen alt amaçlar aşağıdaki gibidir:

Araştırma kapsamında düzenlenen çalıştay ve serginin;

Katılımcı çocukların duygusal ve sosyal gelişimlerine olan etkilerini belirlemek,

Katılımcı çocuklarda ve ailelerinde yarattığı duygusal etkileri belirlemek,

Katılımcı çocukların ve ailelerinin sanatsal farkındalığını değerlendirmek,

Katılımcı çocuklara ve ailelerine geleneksel sanatları tanıtmaktır.

Araştırmanın Önemi: Bu araştırma, okul öncesi dönemde sanatın eğitim sürecine entegrasyonunun önemini vurgulayarak alana katkılarda bulunmaktadır. 4-6 yaş grubu olan erken çocukluk evresindeki çocukların, duygusal ve sosyal gelişimleri üzerinde sanatsal etkinliklerinin etkilerini inceleyerek, sanat eğitiminin erken dönem gelişimindeki rolünü gözler önüne sermektedir. Ayrıca, aile görüşlerini temel alarak, bu etkinliklerin çocukların yaratıcı potansiyelini artırma ve sanatsal farkındalık kazandırma üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Bunlara ek olarak, bu araştırma erken çocukluk döneminde yaşadığı kültürün sanatını çocuklara tanıtmasını sağladığı için de önem arz etmektedir. Bu bağlamda, araştırma bulguları sanat eğitiminin pedagojik önemini ortaya koymakta ve gelecekteki eğitimsel uygulamaların yapılandırılmasına yönelik önemli katkılar sunma potansiyeli taşımaktadır. Böylece, bu çalışma, sanat eğitimi literatürüne katkıda bulunarak, akademik araştırmalara zemin hazırlamadığı için önemlidir.

Araştırmanın Sınırlılıkları: Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırma, 2021–2022 eğitim-öğretim yılında Hatay/Antakya Serinyol Anaokuluna devam eden ve etkinliklere gönüllü olarak katılan 4–6 yaş grubu çocuklar ile onların aileleriyle sınırlandırılmıştır. Çalışma kapsamında, geleneksel sanatlar içerisinden yalnızca "Ebru" sanatı uygulaması ele alınmıştır.

Araştırmanın Varsayımları: Araştırma kapsamında ulaşılan ailelerin, görüşme formundaki sorulara samimi ve gerçek duygularla cevaplandırdıkları varsayılmıştır.

Araştırmanın Yöntemi: Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemleri içerisinden tematik analiz yöntemi kullanılmıştır. Tematik içerik analizi, nitel verilerin düzenlenmesi ve derinlemesine betimlenmesine olanak sağlayan bir yöntemdir. Özellikle sosyal bilimler ve psikoloji gibi alanlarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu analiz türü, veri seti içerisinde öne çıkan anlam birimlerini veya tekrar eden temaları belirlemeye odaklanır ve bu temaları sistematik bir şekilde sınıflandırarak yorumlamayı amaçlar. Tematik içerik analizinde, literatürden elde edilen veriler, önceden belirlenmiş kavram ve temalar doğrultusunda benzerliklerine göre sınıflandırılır ve anlaşılır bir biçimde düzenlenerek değerlendirilir. Araştırmacı, katılımcıların yanıtlarındaki belirgin ya da ortak fikirleri, kavramları ve duyguları temalar halinde gruplandırır. Böylece veriler içerisindeki önemli örüntüleri keşfederek daha geniş anlamlar çıkarır. Özellikle görüşme, anket ve gözlem gibi nitel veri toplama yöntemlerinde tercih edilen bu yaklaşım, bilimin tasvir etme işlevini ön planda tutarak verinin içindeki desenleri ve ana fikirleri açığa çıkarır (Braun V. ve Clarke V., 2019:875; Creswell J. W, ve Poths C N., 2018:118; Yıldırım A. ve Şimşek H., 2018:72).

Bu araştırma, uzmanlar eşliğinde yapılan sanat etkinliklerinin 4-6 yaş çocuklar üzerindeki etkilerini aile görüşleriyle tematik analiz yöntemine göre incelemektedir.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Araştırmanın Evren ve Örneklemi: Araştırmanın evrenini, 2021–2022 eğitim-öğretim yılında Hatay/Antakya Serinyol Anaokuluna devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise, 18 Mayıs 2022 tarihinde gerçekleştirilen çalıştaya ve 24 Mayıs 2022 tarihindeki sergiye katılım sağlayan 4–6 yaş aralığındaki öğrenciler ile aileleri teşkil etmektedir.

Araştırmanın Veri Toplama Araçları: Yapılan pilot çalışma doğrultusunda, etkinliğe gönüllü olarak katılan ailelerden alınan görüşler doğrultusunda görüşme formu taslağı oluşturulmuştur. Bu taslakta açık uçlu sorular tercih edilmiştir. Açık uçlu sorular, katılımcıların kendi sözleriyle duygularını, düşüncelerini ve deneyimlerini ifade etmelerine olanak sağlayan araştırma araçlarıdır. Bu tür sorular, katılımcılara özgürce yanıt verme esnekliği vererek, araştırmacının önyargılarından uzak, detaylı ve karmaşık cevaplar elde etmesine yardımcı olur. Ayrıca, katılımcıların deneyimlerini tüm yönleriyle hem olumlu hem de olumsuz açılardan anlatmalarına imkân tanır (Polat, 2022:170). Açık uçlu sorulardan oluşturulan taslak form, alan uzmanlarının katkılarıyla geliştirilerek son haline getirilmiştir. Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu, ailelere internet üzerinden ulaştırılmıştır. Belirlenen süre zarfında, bu kapsamda 33 gönüllü katılımcıya erişim sağlanmıştır.

Araştırma Verilerinin Analizi: Öncelikle 25 Mart 2022 tarihinde pilot çalışma düzenlenmiş ve 31 Mart tarihinde bu çalışmada çıkan eserler sergilenmiştir. Pilot çalışma da araştırmacılar tarafından ailelerin görüşleri alınmış bu doğrultuda anket formları oluşturulmuştur. Bu araştırmada, elde edilen verilen incelenmesinde ise tematik analiz yönteminden faydalanılmıştır. Tematik analizi yorumlamak için yüzde ve frekans yöntemine başvurulmuştur.

Tematik analizde yüzde ve frekans kullanımı, verilerin yorumlanmasında yaygın olarak kullanılan bir tekniktir ve özellikle nitel araştırmalarda katılımcıların yanıtlarını nicel olarak anlamaya olanak tanır. Bu yöntemde, belirlenen her bir temanın frekans değeri (kaç kez tekrarlandığı) ve temaların katılımcılar arasındaki yüzde dağılımı hesaplanır. Böylece, verilerin içinde öne çıkan ortak fikirleri ve duyguları organize ederek daha sistematik ve anlamlı bir halde sunulmasına imkan verir. Araştırma kapsamında yapılan analizde, her katılımcının verdiği yanıtlar içeriklerine göre birden fazla temaya dağıtılabilmektedir; bu durum bir katılımcının aynı anda

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

birden fazla temaya katkı sunduğu durumlarda toplam frekansın artmasına yol açmaktadır. Buna ek olarak, her bir görüşün içerik açısından kapsamlı bir biçimde değerlendirilmesini sağlamakta ve bu sayede temasal çeşitlilik ile katılımcıların çok yönlü algılarını yansıtmaktadır.

Bu çalışmanın; Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nun almış olduğu 07.04.2023 tarihli, 2 sayılı, 3 nolu kararında uygulanmasının uygun olduğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

2. Bulgular ve Yorum

Tablo 1. 4-6 Yaş Çocuklarla Çalıştay Yapılması Hakkında Aile Görüşleri.

	Frekans (f)	**Yüzde %**
Gereklilik ve Önem	24	%72,73
Çocuk Gelişimi ve Yaratıcılık	11	%33,33
Kültürel Miras ve Bilinç	4	%12,12
Olumsuz Görüşler	1	%3,03

Tablo 1 incelendiğinde, "Gereklilik ve Önem" temasının en yüksek önceliğe sahip olduğu görülmektedir (%72,73; f=24). Bu sonuç, katılımcıların çoğunluğunun geleneksel sanatlarla ilgili çalışmaların çocuk eğitimi açısından gerekli ve değerli olduğuna inandığını göstermektedir. İkinci sırada, %33,33 (f=11) oranıyla "Çocuk Gelişimi ve Yaratıcılık" teması gelmektedir; bu tema, sanat etkinliklerinin çocukların yaratıcı gelişimlerini desteklemede önem taşıdığını vurgulamaktadır. "Kültürel Miras ve Bilinç" teması ise %12,12 (f=4) oranıyla üçüncü sırada yer almakta olup, geleneksel sanatların çocuklara kültürel değerlerin kazandırılması açısından rol oynadığına işaret etmektedir. Son olarak, %3,03 (f=1) oranıyla "Olumsuz Görüşler" teması en düşük frekans değerine sahiptir ve katılımcıların çok küçük bir kısmının sanat etkinliklerine karşı çekimser bir yaklaşımı olduğunu göstermektedir. Bu dağılım, sanat eğitiminin çocukların çok yönlü gelişimindeki önemini katılımcı perspektifleriyle ortaya koymaktadır. Tabloda frekans değerlerinin katılımcı sayısını aşmasının nedeni, her bir katılımcının birden fazla tema veya görüş belirtmiş olmasıdır. Bu durumda, birden fazla tema etrafında farklı görüşleri aynı anda ifade eden katılımcılar, analizde her bir tema için ayrı ayrı değerlendirilmiş ve frekanslarına eklenmiştir.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Dolayısıyla, bazı katılımcılar hem "Gereklilik ve Önem" hem de "Çocuk Gelişimi ve Yaratıcılık" gibi birden çok başlığa katkı sunmuş, bu da toplam frekansın katılımcı sayısını geçmesine yol açmıştır. Ayrıca analiz yaklaşımı, bir katılımcının tüm ifade ettiği temaların değerlendirilmesine olanak tanır ve katılımcıların görüşlerinin tematik zenginliğini tam olarak yansıtır.

Tablo 1'de en çok vurgulanan tema "Gereklilik ve Önem" olmuştur. Bu temanın sıklıkla dile getirilmesi, çocuklarla yapılan sanat etkinliklerinin aileler tarafından önemli ve gerekli görüldüğünü ortaya koymaktadır. Salderay (2014:3-4), görsel sanat etkinliklerinin çocukların fiziksel ve psikomotor becerilerinin gelişimine, algı yapısının artırılmasına, başarı duygusunun edinimine ve sosyal uyuma destek olması gibi pek çok kazanım sağladığını belirtir. San (2017:29) ise, duyu, duyum, görsel algılama ve imgeleme gibi duygusal yanları ağır basan zihinsel süreçlerin eğitiminde sanat eğitiminin öne çıktığını ve bu açıdan önemli ve gerekli olduğunu vurgular. Ayrıca Buyurgan U. ve Buyurgan S. (2007:18)'a göre; sanatsal eğilimin beyin büyüme atılımları sırasında gerçekleşmemesi halinde ileriki zamanlarda bir daha mümkün olamayacağını belirtir. Bir başka noktadan değinen Özsoy (2015:31)'a göreyse, görsel sanatların hayatın her alanında var olduğunu, estetik seçimler ve beğenileri gelişen insanların hayatlarının zenginleştiğini ve yaşam standartlarının yükseldiğini, bunun da temelinin görsel sanatlar eğitiminin önemine dayandığını belirtir. Sonuç olarak, görsel sanat etkinliklerinin çocukların gelişiminde, sanatsal eğilimlerinin desteklenmesinde ve toplumsal uyum süreçlerinde önemli bir rol oynadığı; bu nedenle aileler tarafından gerekli ve değerli bulunduğu söylenebilir.

Tablo 1'de ikinci öncelikli tema "Çocuk Gelişimi ve Yaratıcılıktır". Sanatsal etkinliklerin okul öncesi çocukların yaratıcılığına ve gelişimlerine etkisi çok yönlüdür. Fox ve Schirrmacher 'ya göre; sanat eğitimi çocuklara fayda sağlar çünkü önsezi, akıl yürütme, hayal gücü, kendini ifade etme ve iletişim becerilerini geliştirerek pek çok okuryazarlık türünü yavaş yavaş oluşturur, tüm gelişimi destekler (Fox ve Schirrmacher'den akt. Şahin, 2020:72). Avcı C. ve Sağsöz G. (2018:410)'ye göre; bütünleştirilmiş sanat etkinlikleri, çocukların hem sanatsal hem de akademik yönden gelişimlerini desteklemektedir. Yaratıcılık ise tanım olarak, bir problemi yeniden tanımlayarak farklı perspektiflerden ele almayı, çözüm yollarına yönelik varsayımlar oluşturup bunları analiz ederek sorgulamayı ve bu sürecin değerini bireylere benimsetmeyi içeren dinamik

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

bir süreçtir (Tok E. ve Sevinç M., 2012:207). Yaratıcı faaliyetlerde bulunan çocukların problem çözme, eleştirel düşünme ve kendini ifade etme yetilerinin geliştiği, sanat eğitimi üzerine yapılan birçok araştırmada görülebilmektedir. Okul öncesi dönemdeki sanat etkinlikleri çocuğun yaratıcı düşüncesini ortaya çıkarma, duygusal olarak rahatlama ve kendisini ifade edip özgüveninin gelişmesini sağlama gibi imkânlar sunar (Aydoğdu F. ve Ayanoğlu M., 2020:701). Ayrıca, erken çocukluk döneminde yaratıcılığın desteklenmesinin, çocukların 21. yüzyıl becerilerine katkıda bulunacağı düşünülmektedir (Eckhoff, 2011:241). Okul öncesinde sanat etkinlikleri çocukların kendilerini ifade edebilecekleri, dünyayı kavrayabilecekleri, ruhsal gereksinimlerini karşılayabilecekleri, kendilerini keşfedebilecekleri verimli ortamlar yaratmaktadır (Şahin, 2020:71).

Sanat etkinliklerinin çocukların gelişimine olan katkıları, onların gelecekte daha yaratıcı, eleştirel düşünen ve problem çözme becerileri yüksek bireyler olmalarına yardımcı olur. Bu etkinlikler, çocukların duygusal ve sosyal gelişimlerini destekleyerek, onların özgüvenlerini artırır ve kendilerini ifade etmelerini sağlar.

Tablo 1'de ortaya çıkan diğer bir tema ise "Kültürel Miras ve Bilinçtir". Araştırma kapsamında yapılan Ebru çalışmaları Türk Kültürüne ait geleneksel sanatlar içinde yer almaktadır. Buyurgan U. ve Buyurgan S., (2007:18)'a göre; nitelikli bir sanat eğitimi çok yönlü olmalıdır. Bunun içinde başta sanat tarihi ile kendi kültürünü çocuğun seviyesine göre tanıtmalıdır. Bu görüşün paralelinde, sanat etkinliklerinin çocukların kendini geliştirmesine, işbirlikçi becerilerinin gelişmesine ek olarak kültürel kimliğine ve takdirine katkı sağladığından bahsedilebilir (Mayar, 2022:30). Bu noktada geleneksel sanat etkinlikleri, çocukların kültürel miraslarını anlamalarını ve içselleştirmelerini desteklemede önemli bir rol oynama potansiyeline sahiptir. Geleneksel sanatların aktif bir şekilde keşfedilmesi ve deneyimlenebilmesi, çocuklar için kültürel bağların güçlenmesi ve kültürel kimliklerinin gelişmesine hizmet edebilir. Kültürel mirası geleneksel sanatlar üzerinden öğrenen çocuklar, toplumsal değerlerini özümserken, aynı zamanda farklı kültürlerle etkileşimde hoşgörülü bireyler haline gelirler. Bu etkileşimler, bir yandan çocuğun estetik ve sanatsal gelişimine katkı sunarken, diğer yandan kültürlerarası farkındalık oluşturur ve çocukların sosyal bağlarını güçlendirir (Avcı C. ve Memişoğlu G., 2016:106; Üçer, 2019).

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Dolayısıyla, bu tür etkinliklerin eğitim müfredatında sistematik bir şekilde yer alması, kültürel sürdürülebilirlik açısından kritik bir rol oynamaktadır.

Özkul, çocuklarla yapmış olduğu ebru sanatı etkinlikleriyle ilgili araştırmasında; ebru sanatının çocuklar için çok amaçlı bir aktivite rolünü üstlendiğini belirtir. Ayrıca, yetişkinler üzerinde bile pozitif etkiler bırakan ebru sanatının, çocuklarla da yapılmasının oldukça güzel sonuçlar doğurduğundan bahseder. Bu bağlamda, çocukların saf ve temiz duygularla severek ve daha samimi bir şekilde yaptıkları bu sanat dalı çocuklar için oldukça da eğlenceli bir hal aldığını da vurgular (2020:2-7). Bu doğrultuda araştırma kapsamında seçilen" Türk Ebru Sanatı", 2014 yılında Türkiye adına UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne kaydedilmiş olması bakımından önemlidir (Sormaz vd., 2018:12).

Tablo 1'de çıkan sonuçlar çerçevesinde anaokulu öğrencileriyle yapılan sanat çalıştaylarının aileler tarafından önemli ve gerekli görüldüğü, bu etkinliklerin çocukların yaratıcılığını ve gelişimlerini desteklediği, sanatsal eğilimler kazandırdığı, kültürel mirasın içselleştirilmesine katkı sağladığı ve çocukların sosyal, duygusal becerilerini geliştirerek özgüvenlerini artırdığı yönünde olumlu değerlendirmeler görülmektedir. Ortaya çıkan sonuçlarla alan literatürünün uyumlu olduğundan da bahsedilebilir.

Tablo 2. Alan Uzmanlarıyla Birlikte 4-6 Yaş Çocukların Çalışması Hakkında Aile Görüşleri.

	Frekans (f)	**Yüzde %**
Uzmanlarla Etkileşimin Önemi.	12	%36,4
El Becerisi ve Hayal Gücü Gelişimi	9	%27,3
Çocukların Geleceğe Yatırım Yapması ve Olumlu Duygusal Etkiler	7	%21,2
Takım Çalışması ve Anlamlı Deneyimler	5	%15,2

Tablo 2 incelendiğinde, en belirgin temanın "Uzmanlarla Etkileşimin Önemi" olduğu görülmektedir %23,26 (f=10). "El Becerisi ve Hayal Gücü Gelişimi" %27,3 (f=9) oranıyla ikinci en yüksek önceliğe sahip olan temadır. "Çocukların Geleceğe Yatırım Yapması ve Olumlu Duygusal Etkiler" teması %21,2 (f=7) oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır. Dördüncü ve son sırada olan

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

tema ise; %15,2 (f=5) oranıyla "Takım Çalışması ve Anlamlı Deneyimler" temasıdır.

Tablo 2 doğrultusunda, uzman rehberliğinde gerçekleştirilen etkinliklerin, çocuklara daha nitelikli bir öğrenme ve gelişim süreci sunduğunu göstermektedir. "Uzmanlarla etkileşimin önemi" teması, etkileşimin çalıştayın en önemli yönlerinden biri olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu konu ile ilgili, Eckhoff, yapmış olduğu araştırmaya göre; misafir sanatçı programları, eğitimci bir sanatçının sınıfa katılmasıyla hem öğrencilerin hem de sınıf öğretmenlerinin sanatı bir disiplin olarak daha derinlemesine anlamalarını sağlamaktadır. Bu tür programlar, zanaat dayalı yaklaşımlardan uzaklaşıp, sanatta daha etkileyici ve anlamlı etkileşimlere geçiş yapmayı desteklemektedir. Erken çocuklukta anlamlı ve bütüncül sanat deneyimlerinin nasıl oluşturulabileceği konusunda, öğretmenlerin içerik bilgisi ve pedagojik uygulamalarının paylaşılmasının önemini de gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda, uzman desteğiyle yapılan etkinlikler, sanatın eğitsel ve pedagojik potansiyelini ortaya koyar (2011:384). Yağmur vd., okul öncesi öğretmenlerinin görsel sanat etkinliklerini yeterince çeşitlendiremediklerini belirtmektedir. Bu doğrultuda, görsel sanatlar alan uzmanlarının yönlendirilmesiyle yapılan disiplinler arası bu etkinlik kapsamda yer almış olmaları hem okul öncesi öğretmenleri hem de onların öğrencileri açısından yaratıcılığı ve gelişimi destekleyen profesyonel bir ortam sağlamış olduğu düşünülebilir. Ayrıca, çocukların farklı sanatsal aktivitelerle tanışmaları, hem onların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir hem de sanata olan ilgilerini artırarak estetik algılarının temellerini atar (2024:152).

"El Becerisi ve Hayal Gücü Gelişimi" teması ise sıklıkla tekrarlanan diğer bir tema olarak tabloda görülmektedir. Sanat etkinlikleri, çocukların ince motor becerilerini ve hayal gücünü destekleyici nitelikte olduğu sonucu alan literatürüyle uyum içindedir. Bu bağlamda, Artut (2020:66), okul öncesi dönemin, çocukların doğal keşfetme ve öğrenme eğilimlerinin en yoğun olduğu dönem olduğunu vurgular. Sanat etkinlikleri, el-göz koordinasyonu gibi motor becerilerin yanı sıra çocukların duygusal, zihinsel ve sezgisel gelişimlerine de katkı sağlar. Yaratıcı potansiyelin en üst seviyede olduğu bu dönemde, hayal gücü çocukların gelişiminde öncelikli bir unsurdur (Yolcu, 2019:279). Albert Einstein'ın "hayal gücü bilgiden önemlidir" ifadesi, bu sürecin önemini açıkça ortaya koyar. Çocuklar, hayal gücünü kullanarak üretken hale gelir ve bu da

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

onların gelecekte toplum için fark yaratan bireyler olmasına zemin hazırlar (Buyurgan U. ve Buyurgan S., 2007:18; Samsun M. ve Güven İ.M.V.N, 2022:1598). Buna ek olarak eğitimde hayal gücünün bir araç ve motivasyon unsuru olarak kullanılması, çocukların hem el becerilerini hem de yaratıcı düşünme yetilerini geliştirir. Ayaydın (2011:193)'ın belirttiği gibi, sanat eğitimi, çocukların özgüvenlerini ve kültürel kimliklerini güçlendirirken, onları geleceğin yaratıcı ve üretken bireyleri olmaya hazırlar. Bu durumda, araştırma kapsamında yapılan çalışmanın çocukların motor becerileri (özellikle el-göz koordinasyonu) ve yaratıcı hayal gücü gelişiminde önemli bir rol oynadığından bahsedilebilir.

"Çocukların Geleceğe Yatırım Yapması ve Olumlu Duygusal Etkiler" teması üçüncü sırada yer almaktadır. Öncelikli olarak bilinmektedir ki sanat eğitimi, anaokulu öğrencilerinin geleceğine önemli bir yatırım yapar. Bu eğitim, çocukların yaratıcılıklarını geliştirmelerine, kendilerini ifade etmelerine ve sosyal becerilerini artırmalarına yardımcı olur. Bu görüşün paralelinde; Güngör H.N. ve Dalgar G., (2023:348)'da okul öncesi eğitimde sanat eğitiminin oldukça önemli olduğunu vurgular. Bu noktada sanat eğitiminin çocukları hayata hazırladığına dikkat çeker. Ayrıca bu dönemden itibaren başlayan sanat eğitiminin, çocukların gelecekteki eğitim hayatına ve sosyal gelişimine de olumlu yönde etkileri olacağını belirtir. Bu konu ile ilgili Buyurgan U. ve Buyurgan S., (2007:18) ise; çocuğun amaçlı ve nitelikli bir sanat eğitimiyle yetişmesinin, estetik beğeni düzeyinin gelişmesine katkı sağladığı ve bu yolla hem bireysel gelişimine hem de topluma olumlu katkılarda bulunabileceğini vurgulamaktadır. Tabloda son olarak ortaya çıkan oranı az olmasına rağmen oldukça önemli olan tema "Takım Çalışması ve Anlamlı Deneyimler" temasıdır. Bu noktada, çocuk gelişimi açısından iki önemli unsur dikkat çekmektedir: birincisi, süreç ve içeriğin sosyal konuları ön plana çıkarmasıdır; bu bağlamda, sanat ürünü yerine sanat sürecine odaklanılmaktadır. Vygotsky'nin çocuk gelişiminde sosyal çevrenin rolüne vurgu yapan sosyo-kültürel gelişim kuramı ile uyumlu olarak, çocuğun içinde bulunduğu çevrede duygusal gelişimlerini destekleyen çeşitli uyarıcıların, sanat pratikleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, grup içi sanat etkinlikleri yalnızca sanatsal becerileri değil, aynı zamanda sosyal yetkinlikleri de geliştiren önemli bir alan sunar. Çocukların, destekleyici sanatsal ortamlarda bulunmaları, ilerleyen yaşamlarında güven duygusu ve sosyal dayanıklılık kazanmalarına katkı sağlayabilir (Artut, 2004:224-225). Buna ek olarak çocuklar, sanatsal faaliyetler aracılığıyla hem

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

bireysel gelişimlerini desteklerken hem de grup çalışması yaparak iş birliği becerilerini güçlendirmektedir (Chappell vd., 2016:272). Bu doğrultuda, sanat etkinliklerinin, anaokulu öğrencilerinin grupla ve uzmanla birlikte uyumlu çalışma üretmesi onların sosyal becerileri yetkinliklerini geliştirdiği söylenebilir. Ayrıca, çocukların ileriki yaşamında empati kurma, iş birliği yapma gibi temel iletişimsel becerileri sağlamasını kolaylaştıracağı düşünülebilir.

Tablo 2'de ortaya çıkan sonuçlar ile alan uzmanlarının görüşlerinin paralellik içerdiği söylenebilir. Bu doğrultuda, uzmanlarla birlikte yapılan sanat etkinliklerinin çocukların gelişimi üzerindeki etkileri çok boyutlu bir çerçevede ele alınması doğru bir yaklaşım olacağı düşünülmektedir. Bu bulgular sanatın hem bireysel hem de toplumsal boyutlarını ortaya koymakta ve anaokulu öğrencileri için çok yönlü faydalarını göstermektedir. Uzman rehberliği, hayal gücü ve el becerisi gelişimi, takım çalışması ve anlamlı deneyimler sağlayan çocuklar üzerindeki etkilerini derinleştirirken, onların gelecekteki başarılarına ve sosyal uyumlarına da katkı sağladığından bahsedilebilir.

Tablo 3. Alan Uzmanlarından Oluşan Bir Ekiple 4-6 Yaş Çocukların Birlikte Çalışma Üretmesinin Çocuklara Nasıl Hissettirdiği Hakkında Aile Görüşleri.

	Frekans (f)	**Yüzde %**
Olumlu Duygusal Etki ve Memnuniyet	22	%66,7
Gelişim ve Öğrenme	15	%45,5
İletişim ve Etkileşim	4	%12,1
Merak ve Yaratıcılık	3	%9,1

Tablo 3 incelendiğinde, en belirgin temanın "Olumlu Duygusal Etki ve Memnuniyet" olduğu görülmektedir (%66,7; f=22). İkinci sırada %45,5 (f=15) oranıyla "Gelişim ve Öğrenme" teması yer almaktadır. "İletişim ve Etkileşim" teması %12,1 (f=4) oranıyla üçüncü sırada öne çıkarken, son sırada %9,1 (f=3) oranıyla "Merak ve Yaratıcılık" teması yer almaktadır. Bu dağılım, sanat etkinliklerinin öğrenciler üzerindeki pozitif duygusal etkileri ve memnuniyetini özellikle vurguladığını, aynı zamanda gelişim, iletişim ve yaratıcılığı da önemli ölçüde desteklediğini göstermektedir. Tablo 3'te frekans (f) sayısının katılımcı sayısını geçmesinin nedeni, katılımcıların

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

birden fazla tema üzerinde görüş bildirmesidir. Bu analizde, her katılımcının verdiği yanıtlar içeriklerine göre birden fazla temaya dağıtılabilmektedir; böylece bir katılımcının aynı anda birden fazla temaya katkı sunduğu durumlar toplam frekansın artmasına yol açmaktadır. Örneğin, bir katılımcı hem "Olumlu Duygusal Etki ve Memnuniyet" hem de "Gelişim ve Öğrenme" temasına katkıda bulunmuşsa, her iki tema için birer frekans olarak sayılmıştır.

"Olumlu Duygusal Etki ve Memnuniyet" temasına katılımın oldukça yüksek olması dikkat çekicidir. Bu oran, etkinliklerin çocuklar üzerindeki en temel etkiyi sağlayan temanın mutluluk ve keyif alma olduğunu anlaşılmaktadır. Ayrıca ailelerin gözlemlerine en çok yansıyan etmen olması bakımından da önemlidir. Bu bağlamda eğitim süreçlerinde pozitif duyguların yaşanması, çocukların öğrenmeye olan ilgisini artıran ve gelişim süreçlerini destekleyen oldukça önemli bir faktör olduğundan bahsedilebilir. Bu görüş doğrultusunda Salderay (2010:137); gerçekleştirilen sanatsal çalışmalarla gerçekliğe ilişkin yaşanılan olumsuz koşullardan ve düşüncelerden uzaklaşılabileceğini ve insanın kendini mutlu eden bir yapılanmaya doğru yönlendirebileceğini belirtir. Bu düşüncenin paralelinde Ayaydın (2011:198)'a göre, sanat eğitiminin çocuklara estetik beğeni geliştirme, sanatın görsel dilini öğrenme ve psikolojik sağlığın korunması gibi birçok değer kazandırdığını da belirtir. Ayrıca Taşdemir Y. C. ve Yıldız G. T., (2022:563)'ın belirttiği üzere; okul öncesi dönemde çocuklar sanatçılarla ve/veya farklı sanat eserleriyle karşılaşmanın sanata karşı olumlu tutumlar geliştirdiklerinden bahseder. Bu doğrultuda olumlu tutumlarla büyüyen çocukların sanata karşı olumlu tutumları olan bir toplum yaratmanın temeli olduğu düşünülebilir.

Katılımın yüksek olduğu ikinci tema ise "Gelişim ve Öğrenme" olarak belirtilmiştir. Ortaya çıkan bu sonuçtan hareketle ailelerin uzmanlar eşliğinde yapılan sanat etkinliklerinin çocuklarının gelişimleri ve öğrenme durumları üzerinde etkili olduğunu düşündüğü anlaşılmaktadır. Bu sonuç konu ile ilgili yapılan çalışmalarla bağlantılıdır. Örneğin Artut (2004:225)'a göre; sanat erken çocukluk dönemi eğitim programının önemli bir parçası olup sanatın bütün alanları çocukların dil, yazı, duygusal, bilişsel, motor ve sosyal becerilerin kazandırılmasının önünü açar ve destekler. Ayaydın (2010: 187) ise; sanatın erken yaştaki çocukların devimsel becerileri, çok yönlü düşünme ve problem çözme becerilerini; estetik ve yaratıcılık becerilerini geliştireceğine işaret eder. Okul öncesi sanat etkinlikleri, çocukların yaratıcılığını ortaya çıkarma, özgüvenini geliştirme, duygusal

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

rahatlama ve kendini ifade etme gibi fırsatlar sunar. Ayrıca empati kurma, sorumluluk, ders çalışma alışkanlıkları, grup çalışması, estetik, problem çözme, eleştirel düşünme ve motivasyon gibi becerilerin gelişimini destekler (Aydoğdu F. ve Ayanoğlu M., 2020:701). Bunlara ek olarak Akkurt S. ve Boratav O., (2018:56), çocuğun çok yönlü ve farklı yeteneklerinin gelişimine imkan tanıyan sanat eğitimi yoluyla, çocuklara yapıcı ve yaratıcı etkinlikler aracılığıyla sorumluluk duygusunun da kazandırılabileceğini ifade etmektedir. Tablo 3'te görülen diğer bir tema "Etkileşim ve İletişim" olarak belirlenmiştir. Bilinmektedir ki sanat insanın kendini ifade etmesinin en eski yollarından biridir. Ayrıca bazen sözel ifade de sorun yaşayan gruplarda ifade biçimi olarak sıklıkla tercih edilmektedir. Bu konuda Eracar (2013:12)'da sanatın duyu organlarına doğrudan hitap etmesinin içte olanı dışavurumunu kolaylaştırıp hızlandırdığını dile getirir. Buna ek olarak, sanat, düşünce ve duyguların sunulmasını güçlendirebilen sözel olmayan iletişim biçimleri sağlar (Ayaydın, 2010:197). Ayrıca erken yaş gruplarında sanat etkinlikleri aktif ve kinestetik bir etkinlik olmanın yanı sıra öncelikle sosyal bir etkinliktir (Charleroy vd., 2012:48). Diğer bir değişle, bu yaş grubunda çocukların kendini ifadesinde ve hem akranlarıyla hem de yetişkinlerle etkileşiminde sanat etkinlikleri önemli bir rol oynar. Twigg (2011:268)'e göre; sanat yapma deneyiminin küçük çocukların arkadaşlık kurmasına yardımcı olduğunu söylüyor. Çünkü sanat, çocuklar arasında ortak bir deneyim ve üzerinde konuşabilecekleri bir konu sağlar. Yani, çocuklar sanat yoluyla hem birlikte vakit geçirir hem de birbirleriyle iletişim kurma fırsatı bulur.

Tablo 3'de belirlenen son tema ise "Merak ve Yaratıcılık"tır. Sanat etkinlikleri, çocuklarda merak ve yaratıcılığı destekleyen önemli araçlardır. Montessori, en iyi öğrenmenin ilgi ve merakla gerçekleştiğini belirtir ve çocuklara merak uyandıracak yeni şeyler sunmanın önemine dikkat çeker. Bu bağlamda, sanat etkinlikleri, çocukların doğal meraklarını besleyerek onların yaratıcı düşünme ve kendini ifade etme becerilerini güçlendirir. Çocukların merak duygularını uyandıran eğitim programlarına dâhil olmaları, onların düşünme becerilerinin gelişmesine ve yaratıcı, üretken bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlar (Soydan, 2013:270-273).

Bir öğretmenin yerine getirebileceği en değerli işlevlerden biri, çocukların kendi meraklarının farkına varmalarına ve bu konuda daha bilinçli olmalarına yardımcı olmaktır (Engel, 2011:642). Çocuğun okuryazar olmadığı, dünyaya dair deneyiminin asgari düzeyde olduğu bir

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

durumda, sadece merak dürtüsüyle öğrenmesinin gerçekleşeceği olanaklar üzerinde düşünmek, alternatif pedagoji inşası için bir çıkış noktası oluşturur (Demiral, 2022:56). Yaratıcı düşünmenin içinde merak, buluş, özgünlük ve bütünlük öğeleri yer almaktadır (Koyuncu vd., 2018:15). Sanat etkinlikleri, çocukların bu doğal meraklarını besleyerek, onların yaratıcı düşünme ve kendini ifade etme becerilerini güçlendirir. Sanat etkinlikleri, çocuklarda merak ve yaratıcılığı desteklemede önemli bir rol oynar. Bu etkinlikler, çocukların hayal güçlerini kullanmalarına ve yeni şeyler keşfetmelerine olanak tanır. Merak duygusu, okul öncesi çocuklar için özellikle önemlidir çünkü öğrenmenin temelini oluşturur. Merak eden çocuklar, çevrelerini keşfederek bilgi edinir ve problem çözme becerilerini geliştirirler. Bu süreçte, çocukların bilişsel ve sosyal gelişimleri de desteklenir. Araştırmalar, merak duygusunun çocukların akademik başarılarını artırdığını ve onların daha olumlu duygular geliştirmelerine yardımcı olduğunu göstermektedir (Engel, 2011:627). Sanat etkinlikleri, çocukların bu doğal meraklarını besleyerek, onların yaratıcı düşünme ve kendini ifade etme becerilerini güçlendirir. Aynı zamanda bu etkinliklerin çocuklarda merak ve yaratıcılığı teşvik etmesi, onların bilişsel ve duygusal gelişimlerine önemli katkılar sağlar. Bu doğrultuda sanatsal etkinliklerin, çocukların dünyayı keşfetme ve anlamlandırma süreçlerini destekleyerek, onların gelecekte daha yaratıcı ve eleştirel düşünen bireyler olmalarına yardımcı oluğundan bahsetmek doğru olur.

Tablo 3'ten çıkan temalar doğrultusunda; sanat etkinliklerinin, çocukların duygusal, bilişsel ve sosyal gelişim süreçlerine çok yönlü katkılar sunan güçlü bir eğitim aracı olarak öne çıktığı anlaşılmaktadır. Sanat, çocukların kendilerini ifade etmelerine olanak tanırken, onları mutluluk, keyif ve özgüven gibi olumlu duygularla buluşturur. Aynı zamanda, çocukların yaratıcılık ve merak duygularını geliştirerek, onların öğrenme süreçlerine aktif katılımını destekler. Buna ek olarak sanat etkinlikleri, yalnızca bireysel gelişimi değil, aynı zamanda iletişim ve sosyal etkileşimi teşvik ederek çocukların toplumsal bağlarını güçlendirir. Bu kapsamda alan literatürüyle araştırmanın sonuçlarındaki uyum sanat temelli yaklaşımları, erken çocukluk eğitiminde vazgeçilmez bir yer tutması gerektiğini gözler önüne sermektedir.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Tablo 4. 4-6 Yaş Çocuklarla Gerçekleştirilen Ebru Çalıştayında Üretilen Eserlerin Sergilenmesi Hakkında Aile Görüşleri.

	Frekans (f)	Yüzde %
Özgüven ve Motivasyon Kazanımı	10	%30,3
Aile Memnuniyeti ve Sosyal Destek	6	%18,2
Yaratıcılık ve Bireysel Gelişim	6	%18,2
Sanatsal Farkındalık ve Geleneksel Sanatlarla Tanışma	5	%15,2
Sanatın Toplumsal ve Kültürel Değeri	5	%15,2
Yanıtsız	1	%3

Tablo 4 incelendiğinde, en belirgin temanın "Özgüven ve Motivasyon Kazanımı" olduğu görülmektedir %30,3 (f=10). İkinci sırada, %18,2 (f=6) oranıyla "Aile Memnuniyeti ve Sosyal Destek" ve "Yaratıcılık ve Bireysel Gelişim" temaları eşit oranla yer almaktadır. "Sanatsal Farkındalık ve Geleneksel Sanatlarla Tanışma" ve "Sanatın Toplumsal ve Kültürel Değeri" temaları ise %15,2 (f=5) oranıyla dördüncü sırada bulunmaktadır. Son olarak, katılımcıların %3'ü (f=1) yanıt vermemiştir. Bu soruya frekans değerine göre sadece bir katılımcının yanıt vermemesi, araştırmada göz ardı edilebilecek bir istisna olarak değerlendirilebilir.

Tablo 4'deki veriler doğrultusunda incelendiğinde; "Özgüven ve Motivasyon Kazanımı" teması en çok vurgulanan tema olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, çocukların çabalarının ve başarılarının sergilenme yoluyla değer görmesine ve böylece kendilerini daha fazla ifade etme motivasyonu bulabileceklerini göstermektedir. Literatürde, çocukların çabalarının tanınmasının ve takdir edilmesinin öz güven gelişiminde kritik bir rol oynadığı belirtilmektedir. Bu noktada, çocukların yaptıkları çalışmaların övgü ve teşvik edici ödüllerle desteklenmesi; başarılarının takdir edilmesi çocuğun kendine güveninin gelişmesine destek olduğu da bilinmektedir (Günalp, 2007:54). Ayrıca, çocukların kendi oluşturdukları sanatsal ürünler yoluyla motive edilmeleri de sağlanmaktadır (Dinçer vd., 2003:52). Anaokulu çağındaki çocukların öz güven gelişimlerini destekleyici yaklaşımlara ihtiyaç duydukları söylenebilir. Bilinmektedir ki, her insan belirli hedeflere varmak için çaba sarf eder. Bu çabanın sonucundaki başarı ya da başarısızlık onun

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

özgüven duygusunun gelişimini olumlu veya olumsuz olarak etkiler (Kaya N. ve Taştan N., 2020:299). Araştırma kapsamında, çocuklarla yapılan bu etkinlikte ve akabinde düzenlenen sergide aileler tarafından özgüveni destekleyecek geri bildirimler sunulması yoluyla çocuklarda özgüven gelişimi ve motivasyon artışı gibi etkilerin görüldüğü anlaşılabilir. Bu durumun, çocuğun okulunu, okul ortamını ve öğretmenlerine karşı sergilediği tutumu da olumlu yönde ekileceği düşünülebilir.

İkinci sırada, "Aile Memnuniyeti ve Sosyal Destek" ve "Yaratıcılık ve Bireysel Gelişim" olarak belirlenen iki tema yer almaktadır. Aile memnuniyeti ve sosyal destek temasının ortaya çıkması aslında bu araştırmanın tüm paydaşlara hitap ettiğini vurgulamaktadır. Ortaya çıkan bu temalar alan literatürü ile uyumlu olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda, çalıştayın çocuklar üzerindeki doğrudan etkisinin yanı sıra, aile desteğinin önemini de yansıtmaktadır. Aile memnuniyeti, çocukların etkinliklerde kazandıkları başarıların daha sürdürülebilir olmasına katkı sunmaktadır. Bireyin kendi gücüne güvenmek olarak tanımlanabilen özgüvenin oluşumunda birden fazla faktör rol oynamaktadır. Bu faktörlerden en önemli ve ilk sırada yer alanın aile faktörü olduğu bilinmektedir (Kaya N. ve Taştan N., 2020:305). Buna ek olarak, çocuğun sanatsal eğitim sürecinde, ailesinden göreceği yönlendirici ve pozitif yönde irdeleyici tavır, gelecekte çevresiyle iyi ilişkiler kurabilen ve toplumu önemseyen bir birey olabilmesi anlamında, etkin bir rol oynayacaktır (Samsun M. ve Güven İ.M.V.N., 2022:1598). Araştırmaya konu olan çalıştayın ve serginin çocukların aileleri tarafından övgü alması başarı duygusunu tatması, böylece çocukların özgüven ve motivasyon gelişimi sağlaması açısından bir fırsat yarattığı söylenebilir. Ayrıca, yetişkin ile çocuk arasında sanat üzerine yapılan duyarlı konuşmalar, çocuğun sanat deneyimini derinleştirir. Bu durum, çocuklarla çalışırken yetişkinlerin duyarlılıklarını artırmalarının önemini vurgular.

Bu araştırmada, çocukların "yaratıcılık becerilerini ve bireysel gelişimlerini" desteklediği görüşü de sıklıkla dile getirilmiştir. Çocukların eserlerinin sergilenmesi, onların çalışmalarının değerli ve önemli olduğunu hissetmelerini sağlar. Diğer bir değişle, eserlerinin sergilenmesi, çocukların özgüvenlerini artırmada ve yaratıcılıklarını teşvik etmede önemli bir rol oynar. Çocukların eserlerinin sergilenmesi, çalışmalarının değerli ve anlamlı olduğunu hissetmelerini

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

sağlar. Bu durum, onların kendilerine olan güvenini güçlendirirken, aynı zamanda yaratıcılıklarını geliştirmeye teşvik eder. Görsel sanatlar eğitimi, çocukların özgüvenli, duygusal farkındalığı yüksek ve yaratıcı bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlayarak, onları hayata daha iyi hazırlayan bir süreç sunar (Kar, 2022:700; Twigg, 2011:263).

Tabloya göre üçüncülüğü paylaşan temalar ise "Sanatsal Farkındalık ve Geleneksel Sanatlarla Tanışma" ve "Sanatın Toplumsal ve Kültürel Değeri"dir. Bu temalar, serginin yalnızca sanatsal bir etkinlik değil, aynı zamanda çocukların yeteneklerini fark etmeleri için bir fırsat sunduğunu göstermektedir. Sanata olan ilgi erken çocukluk döneminden itibaren başlaması gerektiği bilinmektedir. Erken çocukluk yılları, çocukların tüm yaşam boyunca devam edecek sanatsa ilgilerinin oluşmasında en uygun yıllardır (Dinçer vd., 2003:52). Bu görüşün paralelinde Salderay B. ve Dayı E., (2024:2)'ya göre erken çocukluktaki sanat deneyimleri, öğrencilere kendilerini ve dünyaya ilişkin temel anlayışlarını yansıtmasının birincil yolunu sağladığına dikkat çeker. Okul öncesi eğitimde çocukların hangi yönde yetenekleri olduğunun erken tanısı yapılarak çocukların erken yaşta doğru yönlendirilmeleri sağlanmalıdır (Artut, 2020:198). Buna ek olarak, sanat yoluyla çocukların yeteneklerinin keşfedilmesinin gelişimleri üzerindeki olumlu etkisi, birçok araştırmacının da dikkatini çeken bir konudur. Ayanoğlu (2020), okul öncesi öğretmenlerin sanat eğitiminin önemine ve çocuğun gelişimine çok yönlü destek verdiğine inanmalarına rağmen çok yönlü sanat etkinliği planlama farklı sanat tarzlarına yönelik etkinlik uygulamalarında yetersiz olduklarını belirtmişlerdir. Dağal B. A. ve Şallı D., (2014:224), okul öncesi dönemdeki çocuklarla yürütülen çalışmada, proje tabanlı çeşitli sanat etkinliklerini içeren bir sanat eğitimi uygulamasının gerçekleştirildiğini ifade etmektedir. Bu etkinliğe katılan çocukların farklı sanat tarzlarına karşı farkındalık oluşturduğunu ve akabinde yaşıtlarına kıyasla hem farklı çalışmalar ortaya çıkardıkları hem de arkadaşlarının yaptıkları çalışmaları daha farklı bir gözle değerlendirebildiklerini gözlemiştir. Bu aşamada sanat etkinlikleri özelikle erken çocuklukta, malzemelerle deney yapmak ve onları kullanarak kinestetik deneyim yaşamakla ilgilidir "Çocuklar yeni malzemeler ve durumlarla temas ettiklerinde, soru sormayı öğrenir ve kendi kendilerini motive eden öğreniciler haline gelirler" (Charleroy vd., 2012:48). Ayrıca geleneksel sanatlar ise bunlara ek olarak çocukların kültürel kimliklerini keşfetmeleri ve bu kimliği geleceğe taşımaları için eşsiz bir fırsat sunar. Diğer bir değişle köklü bir kültürel mirası tanıma ve anlamlandırma şansı

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

elde ederler. Bu süreçte hem bireysel hem de toplumsal aidiyet duyguları güçlenir. Özellikle dokuma, minyatür, tezhip ve ebru gibi geleneksel sanatlarla yapılan çalışmalar, çocukların estetik algısını zenginleştirirken el becerilerini ve yaratıcılıklarını da destekler.

Özellikle küçük çocukların sanat çalışmalarının sergilenmesi sürecinde bu duyarlılığın uygulanması, daha olumlu ve zenginleştirici bir sanatsal öğrenme deneyimiyle sonuçlanabilir (Twigg, 2011:264). Ellen ise bu konu ile ilgili; çocukların eserlerinin sergilenmesinin doğal bir sonucu olarak yetişkinlerin çocuklara önem verdiklerinde ve onları daha iyi anlamak için çaba gösterdiklerini belirtir (1988:106). Bu bağlamda çocuk sergileri, yetişkinlerin çocukların dünyasını anlamalarına olanak tanıyan bir araç olarak değerlendirilebilir. Diğer bir ifadeyle, çocuklar sergi aracılığıyla aileleri ve öğretmenleriyle kendi eserleri üzerinden iletişim kurma fırsatı bulabilmektedir. Bu durum çocukların estetik duyarlılıklarını geliştirirken, aynı zamanda onların çalışmalarını başkalarıyla paylaşma ve bu süreçte olumlu geri bildirimler alma fırsatı sunar. Sonuç olarak, çocukların eserlerinin sergilenmesi, onların duygusal ve sosyal gelişimlerine önemli katkılar sağlar ve eğitim süreçlerini zenginleştirir.

Araştırma kapsamında ulaşılan bir diğer tema ise "sanatın toplumsal ve kültürel değeridir". Sergilerin, sanatın toplumsal ve kültürel değerinin kavranmasında ve yaygınlaştırılmasında önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Çocukların üretimlerinin sergilenmesi, onların sanatsal ifade becerilerini desteklemenin yanı sıra, izleyicilerde sanata ve kültürel değerlere karşı ilgi ve farkındalık oluşturma açısından da önemli bir katkı sunmaktadır. Bu görüşün paralelinde Parlakkalay (2020:1157)'a göre; sanatsal eylemler, aynı zamanda bilgi alışverişine dayalı toplumsal bir iletişim ve sosyal bütünleşme alanı olarak toplumların kültürel gelişimlerini beslediğine vurgu yapar. Erken çocukluk döneminde bireylerin kültürel değerlerle karşılaşmaları ve bu değerlere ilişkin uygulamalara katılım göstermeleri, kültürel kimliğin gelişimi açısından önemli görülmektedir. Bu etkinliğin sergiye de dönüşmesi hem toplum bilincini hatırlatmakta hem de kültürel değerlerimizin nesilden nesille aktarım amacına uygunluk sağlamaktadır.

Tablo 4'de ortaya çıkan bu dağılım, etkinliğin ve ardından düzenlenen serginin çocuklar üzerindeki olumlu etkilerini ve sanata dair farkındalıklarını artırma potansiyelini yansıtmaktadır.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Ayrıca, ailelerin memnuniyeti ve sosyal destek unsurlarının, çocukların gelişim süreçlerine katkı sağladığına dair önemli veriler sunmaktadır. Bu doğrultuda alan literatürü ile de uyumlu olduğu söylenebilir.

3. Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, 4–6 yaş arası çocuklarla gerçekleştirilen geleneksel temalı sanat çalıştaylarının, aileler tarafından nasıl değerlendirildiğine ilişkin bulgulara ulaşılmıştır. Bu araştırma geleneksel sanat etkinliklerinin çocukların gelecekteki gelişimlerine katkıda bulunurken, kültürel miras ve toplumsal değerlerle de bağ kurmalarına olanak sağlamıştır. Bu doğrultuda sanat eğitiminin amacı, çocuğun algısal, duyusal, estetik, yaratıcı ve hayal gücüne dayalı becerilerini geliştirmek; görsel kültürün niteliklerinin daha iyi anlaşılmasına ve tanınmasına katkı sağlamak ve kültürel değerlerin nesilden nesile aktarılmasına olanak tanımaktır (Dinçer vd., 2003:51).

Katılımcıların büyük bir kısmı, sanatsal deneyimlerin gerekliliğini vurgulamış ve bu etkinliklerin çocukların bireysel yeteneklerini keşfetmelerine yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda, sanat eğitiminin sadece bireysel gelişim açısından değil, aynı zamanda sosyal etkileşimler ve grup çalışmaları açısından da önemli bir rol oynadığı anlaşılmaktadır. Görsel sanatlar, erken çocukluk eğitiminde eşsiz ve değerli bir role sahiptir ve bu nedenle müfredat uygulamalarının temel bir bileşenidir. Çok sayıda araştırma, sanatın küçük çocukların gelişimine sağladığı faydaları ortaya koymaktadır (Eckhoff, 2011:372).

Araştırma bulguları, geleneksel sanat etkinliklerinin çocukların psikolojik ve sosyal gelişimleri üzerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymakta ve sanat eğitiminin erken yaşlarda başlamasının önemine dikkat çekmektedir. Sanat eğitimi, bireyin sosyal ilişkilerini düzenleyebilme, iş birliği ve yardımlaşma becerileri kazanma, doğru kararlar verebilme ve kendini ifade edebilme gibi sosyal-duygusal yetkinliklerinin gelişimini desteklemenin yanı sıra; üretkenlik, sorumluluk alma ve bir işi başlatıp sonuçlandırma gibi yaşamsal becerilerin kazandırılmasına da katkı sunmaktadır (Yolcu, 2004:91). Sanat, çocukların yaşamları süresince çevreyi algılama ve etraftaki ilişkiler hakkında fikir yürütme becerisini geliştirir (Aydoğdu F. ve Ayanoğlu M., 2020:700).

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Bu araştırma kapsamında, aileler ile eğitimcilerin görüşleri ve farklı bakış açıları bir araya getirildiğinde; çocuğun gelişimi, yaratıcılığı, hayal gücü ve kültürel farkındalığını desteklemek açısından en etkili sonuçların elde edilebileceği söylenebilir. Bu yaklaşım, aile ve okul iş birliğinin ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır (Dinçer vd., 2003:52). Bu sanat eğitiminin aynı zamanda çocukların kişisel gelişimleri için gerekli olan algılama, düşünme, iletişim vb. yeteneklerinin gelişimine de katkısı söz konusudur. Bu özellikler göstermektedir ki kişilerin yaratıcılıkla ilgili yeteneklerinin geliştirilmesine okul eğitiminden önce başlanılmalı ve bütün yaşamı boyunca sanat eğitim ve öğretiminin kesintisiz olarak verilmesi sağlanmalıdır (Kar, 2022:702). Yaratıcı başarıyı övme, dışa vuran düşünceyi hoş görme, çocuğa kendi yeteneğini tanıtmak, yaratıcı çocuğun endişe ve korkularını yenmesine yardım etmek eğiticinin en önemli görevlerindendir (Telli, 1980:32). Çocuğun sanat etkinlikleri yolu ile elde ettiği kazanımlar estetik farkındalığı arttırarak yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir. Duygularını ve düşüncelerini sanat eserine yansıtan çocuk, sanat eserinin değerinin farkına varır. Yaptığı sanat eserinde anlatmak istediği duyguyu farklı yaratıcı yollarla ifade edebilir. Bu durum çocukta estetik duyarlılığı geliştirdiği gibi, kültürel mirasla gelen sanat eserlerini koruma duygusunu da güçlendirir (Yağmur vd., 2024:154). Bu doğrultuda, erken yaşlarda gerçekleştirilen sanatsal etkinliklerin, çocuğun ilerleyen yaşlardaki akademik başarısı ve toplumsal uyumu üzerinde dolaylı etkilerinin olabileceği öngörülmektedir. Ayrıca sonuçlar, çocukların eğitim etkinliklerinde pozitif duygular, özgüven artışı ve keşfetme deneyimleri gibi faktörlere daha fazla önem verildiğini göstermektedir. Eğitim programlarının bu temel etkenlere odaklanarak tasarlanması, çocukların eğitim sürecine aktif katılımını ve gelişim süreçlerinin desteklenmesini sağlayabilir. Çocukların beklentilerini karşılamak ve sunulan etkinliklere katılımlarını artırmak için, onlarda merak uyandıran, hayal gücünü ve yaratıcılıklarını harekete geçiren ve özgün ürünler ortaya çıkarmalarına olanak tanıyan görsel sanat etkinliklerine ihtiyaç duyulmaktadır (Avcı C. ve Sağöz G., 2018:410). Çelik ve Yazar'ın (2009); Parlakyıldız ve Yıldızbaş'ın (2006)'da yapmış oldukları çalışmalar, okul öncesi eğitimde materyal çeşitliliğinde ve kullanımında sınırlılık yaşandığını göstermektedir. Diğer taraftan farklı materyaller etkinlik yapmanın çocuğun merak ve yaratıcılık duygularını desteklediği bilinmektedir. Bu doğrultuda özellikle sanat alanından uzmanlarla okul öncesi öğretmenlerinin iş birliği yaptığı bu araştırmaya konu olan etkinliklerin önemi artmaktadır. Bu kapsamda, araştırma

sonuçları geleneksel sanat etkinliklerinin çocuk gelişimini desteklediğini ve kültürel değerlerin aktarımında önemli bir rol oynadığını göstermektedir.

Bu araştırma, daha geniş bir örneklem grubu ile yapılarak araştırmalar, farklı demografik özelliklere sahip çocukların sanat etkinliklerine yanıtlarını karşılaştırarak daha kapsamlı sonuçlar elde edilmesine olanak tanıyabilir.

Bu araştırma, farklı geleneksel sanat dallarıyla yeniden uygulanabilir niteliktedir. Elde edilen bulgular, geleneksel sanatın çocuk gelişimindeki rolünü daha derinlemesine ortaya koymaktadır. Gelecekte, okul öncesi eğitim müfredatına geleneksel sanat dallarının dâhil edilmesine yönelik çalışmaların gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Araştırma sonuçları, uzman rehberliğinin önemine dikkat çekmekte olup, ileride geliştirilecek programlarda disiplinler arası yaklaşımlara yer verilmesinin gerekliliğini de ortaya koymaktadır.

Not: Bu araştırmanın verileri 2022 yılında toplanmış olmasına rağmen, makale yazım süreci uzunca bir zaman almıştır. Bu durumun en önemli nedeni, 6 Şubat 2023 tarihinde araştırmanın gerçekleştirildiği bölgede meydana gelen büyük depremin araştırmacılar üzerinde ciddi etkiler yaratmasıdır. Araştırmacıların fiziki ortamları ve psikolojik durumları uygun olamaması araştırmanın makale yazım sürecini uzatmıştır. Ayrıca yapılan Ebru etkinliğini isimlendirirken "çalıştay" kelimesinin kullanım sebebi ise yabancı kökenli olan workshop kelimesine karşılık gelen en yakın Türkçe anlamı olmasından dolayı tercih edilmiştir.

Teşekkür: Bu çalıştayın gerçekleşmesinde maddi ve manevi desteklerinden ötürü Serinyol Anaokulu Müdürü Sayın Ahmet ÖZ'e teşekkür ederiz.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Kaynakça

Akkurt S. ve Boratav O. (2018). "Neden Sanat Eğitimi?", *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 1(1), s.54-60.

Artut, K. (2004). "Okul Öncesi Resim Eğitiminde Çocukların Çizgisel Gelişim Düzeylerine İlişkin Bir İnceleme". *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), s.223-234.

Artut, K. (2020). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*, [Theories and methods of art education]. Ankara: Anı Yayınları.

Avcı C., ve Sağsöz G. (2018). "Okul Öncesi Eğitimde Görsel Sanat Etkinliklerinin İncelenmesi", *Kastamonu Education Journal*, 26(2), s.403-412.

Ayaydın, A. (2010). "Çocuk Gelişiminde Bir Oyun Olarak Sanat ve Resim". *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi,* 10(37), s.303-316.

Ayaydın, A. (2011). "Okul Öncesi Dönemde Görsel Sanatlar Eğitiminin Bireye Kazandırdığı Değerler", *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 12(1), s.187-200.

Aydoğdu F. ve Ayanoğlu M. (2020). "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Sanat Etkinlikleri Konusundaki Görüşlerinin Öğretmenlik Uygulaması Kapsamında İncelenmesi", *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(2), s.699-726.

Braun V. ve Clarke V. (2019). *Psikolojide Tematik Analizin Kullanımı*, çev. S. N. Şad, N. Özer ve A. Atlı, *Eğitimde Nitel Araştırmalar*, 7(2), s.73-898.

Burton, J. M. (2009). "Art Education And The Development Of Children's Social Skills", *International Journal of Education & the Arts*, 10(5), s.1-23.

Buyurgan, U. ve Buyurgan, S. (2007). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi, Eğitimin Her Kademesine Yönelik Yöntem ve Tekniklerle*. (2. Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yayınevi.

Chappell, K. A., Pender, T., Swinford, E., and Ford, K. (2016). "Making And Being Made: Wise Humanising Creativity İn İnterdisciplinary Early Years Arts Education", *International Journal of Early Years Education*, 24(3), s.254-278.

Creswell, J. W., and Poth, C. N. (2018). *Qualitative İnquiry And Research Design: Choosing Among Five Approaches*, Sage Publications.

Dağal B. A. ve Şallı, D. (2014). "Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Sanat ve Sanat Dalları Hakkında Farkındalık Kazandırarak Duyarlılıklarını Arttırma Projesinin Proje Tabanı Öğrenme Yöntemiyle Aktarılması," *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, Vol. 3, No. 4, pp.217-224.

Dinçer, Ç., Demiriz, S., ve Şimşek, I. (2003). "Okulöncesi Dönem Çocuğu Olan Ailelerin Sanat Etkinliklerine Yaklaşımlarının İncelenmesi", *Eğitim ve Bilim*, 28(129), s. 50-63.

Eckhoff, A. (2011). "Art Experiments: Introducing An Artist-İn-Residence Programme İn Early Childhood Education", *Early Child Development and Care*, 181(3), s.371-385.

Ellen, D. (1988). *What is Art for?*, University of Washington Press.

Engel, S. (2011). "Children's Need To Know: Curiosity İn Schools", *Harvard Educational Review*, 81(4), s.625-645.

Gardner, H. (1984). *Art, Mind, And Brain: A Cognitive Approach to Creativity*, Basic Books.

Güngör H. N. ve Dalgar G. (2023). "Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Sanat Eğitimine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi", *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (68), s.347-383.

Kar, M. (2022). "Çocukların Zihinsel Gelişiminde Sanat Eğitiminin Etkisi", *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(73), s.697-704.

Kaya N. ve Tastan N. (2020). "Özgüven Üzerine Bir Derleme", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (KÜSBD)*, 10(2), s.297-312.

Mayar, F. (2022). "*Developing Children's Creativity Through The Art Of Crafts",* In 6th International Conference of Early Childhood Education (ICECE-6 2021), Atlantis Press. pp.30-33.

Özkul, K. (2020). "*Ebru Sanatının Çocuklar Üzerindeki Pozitif Etkileri"*. World Children Conference (pp. 1-10). Ankara, Turkey.

Parlakkalay, H. (2020). "Kamusal Alanda Sanat ve Sanat Eserleri", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(4), s.1157-1172.

Polat, A. (2022). "Nitel Araştırmalarda Yarı-Yapılandırılmış Görüşme Soruları: Soru Form Ve Türleri, Nitelikler Ve Sıralama", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22 (Özel Sayı 2),* s.161-182.

Salderay, B. (2010). "Görsel Sanatlar ve Tedavi (Terapi)", *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(6), s.133-145.

Salderay, B. (2014). *Sanatla Kendimi Keşfediyorum*, Ankara: Eğiten Kitap.

Salderay, B., ve Dayı, E. (2024). *Özel Gereksinimli Bireyler İçin Görsel Sanatlar Eğitimi ve Uyarlama Önerileri*, Ankara: Nobel Yayınları.

Samsun M. ve Güven İ. M. V. N. (2022). "Sanat Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri Üzerine"*, İdil Sanat Dergisi*, 99 (Kasım), s.1597-1608.

San, İ. (2017). *Çocuk ve Sanat. Sanat Eğitimi 1. Kitap (Makale-Bildiriler),* Ankara: Yeni İnsan Yayınevi.

Sormaz, Ü., Uslu, S., Yılman, M., Sezgin, A. C. (2018). "UNESCO İntangible Cultural Heritage List: Turkey", *Journal of Business and Social Development*, 6(1), s.3-14.

Şahin, D. (2020). "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görsel Sanat Etkinliklerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi", *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 10(21), s.71-85.

T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 3428. (2016). *Çocukta Sanat Eğitimi ve Yaratıcılık*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Taşdemir Y. C. ve Yıldız G. T. (2022). "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sanat Etkinliği Uygulamalarının İncelenmesi," *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 30 (3), s. 562–575.

Telli, H. (1980). "Yaratıcılığın Geliştirilmesinde Sanat Eğitiminin Önemi", *Eğitim ve Bilim*, 5(27), s.29-32.

The College Board. (2012). *Child Development And Arts Education: A Review Of Recent Research And Best Practices*, The College Board.

Tok E. ve Sevinç M. (2012). "Düşünme Becerileri Eğitiminin Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Düşünme Becerilerine Etkisi", *Eğitim ve Bilim*, 37(164), s.204-222.

Twigg, D. (2011). "Look Out Below (And Above)! Challenging Adult Understandings Of Displaying Young Children's Artwork", *Contemporary Issues in Early Childhood*, 12(3), s.262-273.

Yağmur Ö., Osmanoğlu N., Küçükosman A., ve Çağış M. B. (2024). "Okul Öncesi Eğitim Programında Görsel Sanat Eğitimiyle İlişkili Kazanımlar Doğrultusunda Öğretmenlerin Uyguladığı Sanat Çalışmalarının Değerlendirilmesi". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (60)*, s.138-164.

Yavuzer, H. (2010). *Çocuk ve Sanat Eğitimi*, Remzi Kitabevi.

Yıldırım A. ve Şimşek H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri,* Seçkin Yayıncılık.

DOI: 10.21602/sduarte.1658598

SDÜ ART-E
Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi
Haziran'25 Cilt:18 Sayı:35
ISSN 1308-2698

Ek-1: Ebru Çalıştayından Görüntüler (Çalımlı ve Karakelle Alper Arşivinden, 2022).

